

LA REFORMA ESTATUTÀRIA
PERJUDICA ELS CATALANSMontserrat
NebreraCatedràtica acreditada de dret
constitucional de la UIC

Pluralisme

He escrit en aquest diari que la reforma estatutària perjudica sobretot els parlamentaris i ciutadans de Catalunya, i, per tant, el pluralisme polític, vist el contingut que es manté en el títol I, dedicat als drets i deures. Que en un país que llegeix poc, el meu article esperonés un lector a considerar errònia la meua consideració, em complau tant que li dedico el que ara diré per intentar explicar-me millor.

CONVÉ NO CONFONDRE EL QUE ENS AGRADARIA que pasés i el que el dret pot regular: per molt que s'estimi algú, no podem obligar-lo a estimar-nos a cop de norma; la major part dels sentiments, no sempre els seus efectes, queden al marge de l'ordenament jurídic. Algunes voluntats, la d'aquells que tenen més força, poden acabar integrant en les normes concepcions de la vida, però el perill d'aquesta eventualitat, l'experiència de segles i vull pensar que també una certa capacitat de retrobar la identitat em convencen dia a dia que les normes fonamentals han de permetre la recreació constant del que pot resultar més convenient, i que per tant resultaria molt car pretendre que la nostra visió de les coses fos *la* visió. I no perquè pensi que siguem capaços de gaires invencions, sols perquè crec que deixar l'espai a l'esperança de poder-ho fer és un incentiu per practicar el que tant reivindicuem: la llibertat.

EL PLURALISME ÉS, DES D'UN PUNT DE VISTA GENÈRIC, la concurrència de perspectives o opinions. Sempre emmarcat en una bona consideració de la tolerància (la que entén de l'existència de límits i en aquest cas tolera les persones, però no les idees), aquest pluralisme es pot referir a moltes manifestacions de l'acció humana. Entre elles, el pluralisme polític ha estat elevat en el nostre sistema constitucional a la categoria de valor superior de l'ordenament jurídic per justificar davant la ciutadania una evidència: la democràcia no ha estat mai en la pràctica el que etimològicament significa, el govern o poder de tots, i sols molt tardanament ha aconseguit ser l'expressió de la participació que consisteix que qualsevol opció ideològica tingui legitimitat (no sempre opció real) per conformar la voluntat política. Òbviament ni tan sols això és cert, perquè existeixen opcions ideològiques que avui són considerades delictes, i d'altra banda no podem pensar una ciutadania que decideixi democràticament eliminar la democràcia, sense acabar, com en les paradoxes de Russell, emotivament perplexos.

XAVIER PORRATA

“Podem mantenir nominalment el pluralisme, però aquí el nom no fa la cosa, perquè ¿quin marge de maniobra tindria un partit que, sorgit avui del pluralisme, arribés al govern i no pogués canviar res?”

QUAN DIC QUE CERTES PARTS DE LA REFORMA estatutària neguen el pluralisme no em refereixo, evidentment, que es pretengui acabar amb el sistema d'elecció dels nostres representants; el que dic és que la seva elecció pot resultar força irrellevant, perquè tota l'organització institucional i les fórmules economicosocials del sistema, el sentit de la vida privada i pública de Catalunya, queden massa lligats en la reforma.

PODEM MANTENIR NOMINALMENT EL PLURALISME, però aquí el nom no fa la cosa, perquè ¿quin marge de maniobra tindria un partit que, sorgit avui del pluralisme, arribés al govern i no pogués canviar res? I, per descomptat, ¿quin sentit tindria l'esforç ciutadà de votar-lo? ¿O és que algú s'atreveria a titllar d'equivocats els catalans que es decantessin per un model alternatiu al que consagra l'Estatut? Serien sacrílegs? No ho sé, però el que és clar és que, si no promoguessin un delictes, negar la seva opció de govern un cop recolzats per àmplies majories, significaria negar el pluralisme. Cosa que voldria dir, per tant, que l'Estatut, per molt alt que fos el percentatge de vots que l'haguessin elevat als altars, negaria un valor superior consagrat a la Constitució. Seria, per tant, inconstitucional, almenys en aquesta part que gairebé ningú s'ha alçat a criticar i que, quan ho ha fet, ha resultat amb raó sospitós d'intentar escombrar cap la seva casa ideològica. I així arribem a les *manis* d'ara, que ja no són com abans: educació, terrorisme, matrimoni, guerra, narcosala o nació; ningú és capaç de veure les com a formes rudimentàries de pluralisme, tothom les pensa instrumentalitzades pels partits... sempre menys la seva, és clar. Però ¿i si traduïssin el cansament d'uns governats en veure que els canals normals del pluralisme estan viciats de protocol i no responen als estímuls?

PERÒ DEL QUE JO PARLAVA AMB RELACIÓ A L'ESTATUT era de frau: frau contra el Parlament, perquè es discuteix a les Corts fins a l'entramat més íntim de les institucions catalanes, essent clarament matèria de llei o de reglament parlamentari catalans. I frau contra els catalans, perquè la ponderació entre drets depèn de cada moment social, i no s'ha de fer en les normes fonamentals. A més de les *manis*, no queda més que el ritual d'anar a votar; perquè un Estatut tan esbiaixat ideològicament anul·la el marge de decisió dels que diu que protegeix, i dels que diu que són nació. No és l'única cosa errada de l'Estatut, però és la que més va contra aquest poble, del qual m'agradaria recordar que jo també sóc part.

VOLTA D'HORIZÓ

Torna la revolta a França

J.J. Navarro
Arisa

Els amants dels viatges virtuals en el temps hauran apreciat l'actualitat d'aquests dies a França. Feia 38 anys, des del mític Maig del 68, que la policia no entrava a desallotjar la universitat parisenca de la Sorbona ocupada pels estudiants en revolta. Malgrat els *déjà vu* històrics, la França de 2006 no té res a veure amb la de 1968. El que llavors va ser una mena de revolució cultural en temps de prosperitat ara és més aviat el ressò d'una crisi econòmica latent, una profunda crisi del model social i una situació d'estancament a la dinàmica de les institucions polítiques.

Els estudiants es revoltent contra una sèrie de mesures econòmiques teòricament destinades a dinamitzar l'economia, però que en realitat deixen els treballadors joves en situació de pèrdua de drets i garanties, condemnats als contractes porqueria i sotmesos a una situació que els sindicats qualifiquen de *dumping* social. I els que ara es rebel·len no són ja només els marginats d'ofici, els fills d'immigrants, els qui no donen la imatge adient o els qui vénen d'un veïnatge deprimat. Part de les mesures polèmiques intenten corregir alguns dels suposats motius dels aldarulls de novembre als extraradis de les ciutats, però el govern de Dominique de Villepin es troba ara que al descontentament d'un sector segueix la protesta d'un sector més ample.

Al rerefons d'aquesta renovada revolta francesa, que té lloc justament un any abans de les properes eleccions presidencials, hi ha la marxa una mica erràtica de l'economia francesa, així com la tensió entre un Estat de benestar molt voluminós i feixuc i un context econòmic que necessita per damunt de tot ésser competitiu. Si no es resol aquesta tensió, França coneixerà nous i més dramàtics moments de revolta.

LA POSICIÓ D'ERC

Alfons Quintà

Advocat i periodista

Ha arribat un nou radicalisme

A la primera sessió de la comissió constitucional dedicada a la reforma de l'Estatut, Josep Piqué va dir que “encara és l'hora que hagi pogut trobar un socialista que, en privat, em defensés aquest (nou projecte de) Estatut (de Catalunya)”. Ningú li va replicar. Tenia raó. Jo tampoc he trobat mai cap socialista que me l'hagi defensat

en privat. El mateix podria afirmar dels dirigents de CiU amb qui he parlat. Un d'aquests darrers m'informa, basant-se en la versió directa que té de les trobades entre Mas i Zapatero, que ambdós “estan igualment decidits a fer sortir del poder ERC”.

Decideixo contrastar-ho amb un dirigent federal del

PSOE. Amb tota seriositat afirma: “Jo crec que Zapatero té encara més interès que Mas a poder apartar del poder ERC”.

Vistes les mateixes coses des d'un altre angle, hi ha un fet evident: ERC s'ha instal·lat en la vida política com un radicalisme pur i dur. La intervenció del diputat Tardà en aquella comissió

va ser perfectament aclaridora. En sentit contrari, ho va ser la ponderada exposició de Joan Saura. És clar que Iniciativa veu a venir el conflicte i vol distanciar-se d'ERC. A veure si Imma Mayol té el mateix bon sentit que el seu marit. Estem en el segle XXI i no en els anys 20, els de la “política de classe contra classe”.

Algum dia tot s'aclarirà. Es veurà que a Catalunya ha sorgit un partit radical *per se*, ERC. Qualsevol que llegeixi el magnífic article d'Heribert Barrera a la *Revista de Catalunya* podrà constatar que és un canvi substancial. Ho podem pagar car. És un fenomen que sol començar amb pallassades i acabar en drama.